

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету суспільних наук

/Остапець Ю.О./

_____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (ОЗНАЙОМЧА)

Рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**
Спеціальність **013 Початкова освіта**
Освітня програма **Початкова освіта**
Статус дисципліни **Обов'язкова**
Мова навчання **Українська**

Робоча програма «Педагогічна практика (ознайомча)» для здобувачів вищої освіти галузі знань 0 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 «Початкова освіта», освітньо-професійної програм «Початкова освіта».

Розробники: Товканець Оксана Сергіївна доцент, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 12 від «28» червня 2023 р.

Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Ч.В. /проф. Козубовська І.В./
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від «29» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

Попадич О.О. /Попадич О.О./
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Товканець О.С., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів –	Семестр:	
Тривалість у тижнях – 2	1	1
	Лекції:	
	–	–
	Практичні (семінарські):	
	–	–
Вид підсумкового контролю:	Індивідуальна робота	
	68	13
Форма підсумкового контролю: диференційований залік	Самостійна робота:	
	22	77

2. МЕТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (ОЗНАЙОМЧОЇ)

Педагогічна практика є невід'ємною частиною освітньої програми та процесу навчання ОС «Бакалавр» за спеціальністю 013 «Початкова освіта», освітньо - професійної програми «Початкова освіта».

Метою практики є ознайомлення здобувачів освіти з основами педагогічної діяльності в початковій школі, особливостями педагогічної праці в умовах реформування освітньої галузі роботи закладів загальної середньої освіти, забезпеченні практичного пізнання студентами закономірностей практичної діяльності педагога та оволодінні способами її організації; розвитку вмінь виконувати конкретні завдання освітнього процесу згідно з умовами педагогічної діяльності; формування особистості сучасного вчителя на основі, потреби в самоосвіті.

Відповідно до освітньої програми, проходження педагогічної практики сприяє формуванню у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційнокомунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з батьками, іншими учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових, індивідуальних та етнічних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та реалізувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-13. Здатність працювати в полікультурному середовищі.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Передумовами педагогічної практики є опанування таких навчальних дисциплін(НД) освітньої програми (ОП):

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта», педагогічна практика (ознайомча) повинна забезпечити досягнення здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, батьками, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.	ПРН 1
Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.	ПРН 2
Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі	ПРН 3
Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.	ПРН 4
Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми	ПРН 6
Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.	ПРН 7
Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування	ПРН 8
Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами	ПРН 10
Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування	ПРН 12
Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.	ПРН 14
Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм девіантної поведінки, дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.	ПРН 15
Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп	ПРН 16
Ефективно працювати в полікультурному освітньому середовищі.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження педагогічної (ознайомчої) практики:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Вміти організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, батьками, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.	ПРН 1
Вміти управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.	ПРН 2
Вміти критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційнокомунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі	ПРН 3
Вміти спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.	ПРН 4
Вміти інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми	ПРН 6
Вміти планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.	ПРН 7
Вміти організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування	ПРН 8
Вміти використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами	ПРН 10
Вміти застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування	ПРН 12
Вміти забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.	ПРН 14
Вміти здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм девіантної поведінки, дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.	ПРН 15
Вміти використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп	ПРН 16
Вміти ефективно працювати в полікультурному освітньому середовищі.	ПРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (ОЗНАЙОМЧОЇ)

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання із педагогічної практики (ознайомчої) є:

- індивідуальне навчально-дослідне завдання (НДЗ) студента;
- самостійна робота студента;
- підсумковий контроль – диференційований залік.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми контролю та звітна документація, необхідна для зарахування практики

Усний контроль, письмовий контроль, оцінювання презентацій, диференційований залік.

Звітна документація

- 1.Щоденник практики.
- 2.Звіт про проходження практики.
- 3.Творче індивідуальне завдання (створення мідіапродуктів (презентацій, тощо) на тему «Сучасний вчитель початкової школи».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (ОЗНАЙОМЧОЇ)

1. Ознайомлення із завданнями та змістом практики

Участь у настановчій конференції. Ознайомлення з метою, завданнями і змістом педагогічної практики, розподілом, вимогами до оформлення звітної документації. Визначення правил поведінки у освітньому закладі, прав й обов'язків студентів-практикантів.

2. Ознайомлення з базою практики

Знайомство з учителями початкових класів школи. Ознайомлення з матеріалами сайту навчального закладу (основні завдання закладу загальної середньої освіти, режиму роботи та матеріальної бази; особливостей організації освітнього процесу..

3. Ознайомлення з освітнім процесом початкової школи.

Відвідування уроків з метою визначення прийомів педагогічного спілкування та впровадження Концепції Нової української школи. Ознайомлення з портфоліо учнів та вчителів, специфіка створення.

Відвідування загальношкільного або класного виховного заходу. Ознайомлення з основними напрямками роботи закладу освіти; з особливостями організації освітнього процесу в інклюзивному середовищі; з особливостями планування та організації освітнього процесу.

4. Ознайомлення з впровадженням Концепції Нової української школи.

Ознайомлення з новим змістом освіти, Свідоцтвами досягнень учнів, освітніми платформами для навчання, зворотного зв'язку вчителя і учнів та підвищення кваліфікації учителів початкових класів.

5. Написання звіту про проходження педагогічної практики (ознайомчої).

Оформлення щоденника про проходження педагогічної практики, звіту про результати

педагогічної практики; творче індивідуальне завдання (створення мідіапродуктів (презентацій, тощо) на тему «Сучасний вчитель початкової школи».

6.Захист результатів педагогічної практики

Презентація результатів педагогічної практики на підсумковій конференції.

Структура педагогічної практики

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Участь в установчій конференції із питань проходження педагогічної практики (ознайомчої).	5	–	–	–	5	–
Ознайомлення із завданнями та змістом практики.	5	–	–	–	4	–
Ознайомлення з базою практики.	10	–	–	–	10	–
Ознайомлення з освітнім процесом початкової школи.	30	–	–	–	10	20
Ознайомлення з впровадженням Концепції Нової української школи.	10	–	–	–	10	–
Виконання індивідуального завдання	10	–	–	–	10	–
Написання звіту про проходження педагогічної практики (ознайомчої).	6	–	–	–	5	2
Заповнення щоденника педагогічної практики.	4	–	–	–	4	
Презентація результатів проходження педагогічної практики навітній конференції.	10	–	–	–	10	
Разом за семестр	90	–	–	–	68	22

Структура педагогічної практики

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Участь в установчій конференції із питань проходження педагогічної практики (ознайомчої).	5	–	–	–	–	5
Ознайомлення із завданнями та змістом практики.	5	–	–	–	–	5
Ознайомлення з базою практики.	5	–	–	–	–	5
Ознайомлення з освітнім процесом початкової школи.	30	–	–	–	–	30
Ознайомлення з впровадженням Концепції Нової української школи.	20	–	–	–	–	20
Виконання індивідуального завдання	10	–	–	–	–	10
Написання звіту про проходження практики (ознайомчої).	10	–	–	–	10	–
Заповнення щоденника педагогічної практики.	5	–	–	–	3	2
Презентація результатів проходження педагогічної практики на звітній конференції.	10	–	–	–	–	10
Разом за семестр	90	–	–	–	13	77

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Ознайомлення із завданнями та змістом практики.	6	10
2.	Ознайомлення з базою практики.	5	10
3.	Ознайомлення з освітнім процесом початкової школи.	2	20
4.	Ознайомлення з впровадженням Концепції Нової української школи.	2	20
5.	Заповнення щоденника педагогічної практики.	2	17
6.	Презентація результатів проходження педагогічної практики на звітній конференції.	5	10
Разом:		22	77

Індивідуальні завдання

1. Творче індивідуальне завдання (створення мідіапродуктів (презентацій, тощо) на тему «Сучасний вчитель початкової школи».

Звітна документація

1. Щоденник практики.
2. Звіт про проходження практики.
3. Творче індивідуальне завдання (створення мідіапродуктів (презентацій, тощо) на тему «Сучасний вчитель початкової школи».

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Державний стандарт початкової освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87). Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/59891/
2. Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 01. 07. 2019 р.
3. № 1/11-5966.
4. Методичні рекомендації про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2019/2020 навчальному році. Режим доступу: <https://www.skhoollife.org.ua/list-ministerstva-osvity-i-nauky-ukrayiny-1-11-5966-vid-01-07-2019-shhodo-metodychnyh-rekomendatsij-pro-vykiadanna-navchalnyh-predmetiv-u-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osvity-u-2019-2020-navchalnomu-r/>
5. Закон України «Про освіту». URL: zakon. rada. Gov
6. Закон України «Про вищу освіту» URL: zakon. rada. Gov
7. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.

8. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. / Г.М. Мешко.– К.: Академвидав, 2012. – 200 с.
9. 5.Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. / М.М. Фіцула. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2011. – 168 с.
10. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
11. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти». Київ: Генеза, 2019. – 64 с.
12. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. H. M. Bibik. – Київ: Літера ЛТД, 2019. – 208 с.
13. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Кірик М. Ю., Данилова Л. І. – Львів: Світ, 2019. – 136 с.
14. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / pid zag. red. Bibik H. M. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
15. Пащенко М.І. Педагогіка [Електронний ресурс]: навчальний посібник. Реком. МОНУ/ М.І. Пащенко, І.В. Красноштан. – ЦУЛ, 2014. – 228 с.
16. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 року № 2736.
17. Тлумачно-термінологічний словник з методології наукового педагогічного дослідження. Суми: СОШПО, 2012. – 36 с.
18. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 360 с.
19. Шатохіна Т. Підготовка вчителя до спілкування з учнями. Шкільний світ. – 2013. – №7. – С. 3–7.

Інформаційні ресурси

1. Сайт МОНМС України. URL: www.mon.gov.ua
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського. URL: <https://dnpb.gov.ua>.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)